Stiftelsen norsk Okkupasjonshistorie, 2014

116051

Biskop Berggrav og opphold på nr. 19

I anledning debatten om biskop Berggrav har jeg lyst til å nevne hva jeg selv opplevde da jeg satt som tysk fange på nr. 19:

Julaften 1940 kl. 18.00 ble alle fangene samlet i første etasje hvor biskop Berggrav skulle holde gudstjeneste for oss. Fangene ble plassert på trebenker i korridoren mens biskopen hadde tatt plass ved rekkverket i annen etasje hvor han hadde montert et provisorisk alter.

Både før og litt under selve gudstjenesten var vi alle interessert i å se på våre medfanger da det var første gang vi alle var samlet på ett brett. Enten nå de tyske vaktene var opptatt på annet hold eller om det var av hensynsfullhet de ikke viste seg, skal være usagt. Det var i hvert fall ingen bevæpnede tyske vakter å se så lenge gudstjenesten varte. Biskop Berggrav holdt en gripende preken hvor han bl.a. fremhevet sin store glede over å få holde gudstjeneste for fanger som satt i fengsel med ren samvittighet. Det viste seg imidlertid at en norsk tolk overvar prekenen, hvilket resulterte i at biskopen ikke mer fikk sette sin fot i fengselet.

At biskopen ble nektet adgang til nr. 19, var et meget stort savn for mange av fangene. Bl.a. fordi hver gang vi skulle gå til alters, hadde biskopen fått ordnet det slik at han fikk disponere en celle. Han sto selv innerst i cellen, slik at tyskerne ikke så ham, og så defilerte fangene idet de drakk altervinen og fikk brødet. De av fangene som ønsket å få smuglet ut brev, hadde anledning til å stoppe brevene i lommen på biskopen som siden, egenhendig, besørget brevene levert til de respektive familier.

STIG HASSEL,
Oslo

AP 6/11-98